TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Ngoại giao kinh tế là động lực mới, quan trọng trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc

06:02 21/12/2024

Theo Bộ Ngoại giao, ngoại giao kinh tế đã đóng góp tích cực vào việc thực hiện chỉ đạo của Chính phủ và Thủ tướng Chính phủ về làm mới động lực tăng trưởng truyền thống và thúc đẩy các động lực tăng trưởng mới.

Chiều tối 20/12, Thủ tướng Phạm Minh Chính chủ trì Hội nghị với các Đại sứ, Trưởng cơ quan đại diện Việt Nam ở nước ngoài tổng kết công tác ngoại giao kinh tế năm 2024 và triển khai nhiệm vụ trọng tâm năm 2025 nhằm tạo đà bứt phá cho tăng trưởng.

Thủ tướng Phạm Minh Chính chủ trì Hội nghị với các Đại sứ, Trưởng cơ quan đại diện Việt Nam ở nước ngoài tổng kết công tác ngoại giao kinh tế năm 2024 và triển khai nhiệm vụ trọng tâm năm 2025. Ảnh VGP/Nhật Bắc.

Hội nghị được tổ chức trực tiếp kết hợp trực tuyến tại đầu cầu Trụ sở Chính phủ với đầu cầu 94 cơ quan đại diện Việt Nam ở nước ngoài và 63 UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương.

Dự hội nghị có Phó Thủ tướng Chính phủ, Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Bùi Thanh Sơn; các Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang bộ, cơ quan thuộc Chính phủ; lãnh đạo các bộ, ngành, cơ quan Trung ương; Chủ tịch UBND, lãnh đạo các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương; lãnh đạo các hiệp hội doanh nghiệp, ngành hàng và các cơ quan đại diện Việt Nam ở nước ngoài.

Theo Bộ Ngoại giao, ngoại giao kinh tế đã đóng góp tích cực vào việc thực hiện chỉ đạo của Chính phủ và Thủ tướng Chính phủ về làm mới động lực tăng trưởng truyền thống và thúc đẩy các động lực tăng trưởng mới.

Trong gần 60 hoạt động đối ngoại của lãnh đạo chủ chốt Đảng, Nhà nước trong năm 2024, nội dung kinh tế đã trở thành trọng tâm, mang lại các kết quả cụ thể, thực chất. Nổi bật là các chuyến thăm của Thủ tướng Chính phủ tới Ấn Độ, Australia, New Zealand, Hàn Quốc, UAE, Qatar, Saudi Arabia, Hungary, Romania, Dominica; thăm làm việc tại Trung Quốc, Nga... Hơn 170 thỏa thuận hợp tác đã được ký kết nhân dịp các hoạt động cấp cao.

Quan hệ đối ngoại của Việt Nam tiếp tục được mở rộng, nâng tầm, nâng cấp. Việt Nam đã thúc đẩy làm mới các động lực tăng trưởng truyền thống về thương mại, đầu tư, du lịch, lao động với các thị trường lớn, các đối tác đầu tư chủ chốt, quan trọng, nhất là khu vực Đông Bắc Á; Châu Mỹ, Ấn Độ, Trung Đông; nhất là với Trung Quốc, Hàn Quốc, Nhật Bản... Hoạt động ngoại giao kinh tế, nhất là ngoại giao công nghệ, ngoại giao bán dẫn, đổi mới sáng tạo... được thúc đẩy với các đối tác chủ chốt, các tập đoàn lớn.

Trong đó, các Tập đoàn Apple, Intel, Google, NVIDIA, Samsung, LG, Cadence, Qorvo, Marvell, Siemens... đã đầu tư, mở rộng đầu tư và hợp tác với Việt Nam. Đến nay, Apple đã hoàn tất chuyển 11 nhà máy sản xuất các thiết bị nghe nhìn vào Việt Nam. Intel mở rộng giai đoạn 2 nhà máy kiểm định chip tại TP. HCM. Google đang mở rộng đào tạo kỹ năng tại Việt Nam để tăng cường hợp tác về Al. Tập đoàn NVIDIA đã ký với Chính phủ Việt Nam thoả thuận hợp tác thành lập Trung tâm Nghiên cứu và Phát triển về trí tuệ nhân tạo (AI) của NVIDIA và Trung tâm Dữ liệu AI tại Việt Nam. Tiếp theo Trung tâm R&D của Samsung, LG cũng dự kiến khai trương Trung tâm R&D thứ ba tại Việt Nam...

Các doanh nghiệp phát biểu tại Hội nghị. Ảnh VGP/Nhật Bắc.

Với các thị trường còn nhiều dư địa như khu vực Mỹ Latinh, Trung Đông – Châu Phi, Trung Đông Âu, Việt Nam đã thúc đẩy ngoại giao kinh tế với các đối tác quan trọng như: Chile, Argentina, Peru, Hungary, Romania, UAE, Qatar... để thúc đẩy các hướng đi mới như phát triển ngành Halal...

Thương mại với nhiều thị trường truyền thống và số thị trường tiềm năng ở Trung Đông và Mỹ Latin tăng trưởng tích cực, trong đó xúc tiến đàm phán các FTA với Khối thị trường chung Nam Mỹ (MERCOSUR), Hiệp hội mậu dịch tự do Châu Âu, FTA ASEAN-Cannada...

Tuy nhiên, ngoại giao kinh tế vẫn còn những hạn chế như: Chưa tận dụng hiệu quả và đầy đủ từ việc nâng tầm, nâng cấp quan hệ với các đối tác; hợp tác kinh tế với một số địa bàn chiến lược chưa tương xứng với khuôn khổ hợp tác; triển khai các cam kết, thoả thuận có lúc, có nơi còn chậm; công tác nghiên cứu, dự báo, tham mưu trong một số trường hợp thiếu chủ động, chưa theo kịp diễn biến...

Các đại biểu đề nghị đẩy mạnh nội dung ngoại giao kinh tế trong các hoạt động ngoại giao cấp cao; thiết lập các cơ chế để đẩy mạnh triển khai các cam kết, thoả thuận cấp cao; tạo đột phá trong quan hệ kinh tế, thương mại, đầu tư, lao động, các động lực tăng trưởng mới như khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo, kinh tế xanh, kinh tế số, nhất là các ngành mới nổi như trí tuệ nhân tạo, bán

dẫn, internet vạn vật, điện toán đám mây...

Kết luận Hội nghị, Thủ tướng Phạm Minh Chính hoan nghênh những kết quả tích cực trong công tác ngoại giao kinh tế, là điểm sáng trong công tác đối ngoại. Ngoại giao kinh tế thực sự trở thành nội hàm then chốt trong tất cả các hoạt động đối ngoại, đặc biệt là đối ngoại cấp cao; có sự chuyển biến về tư duy, cách làm theo hướng tích cực, thực chất, hiệu quả hơn; đóng góp hiệu quả cho việc thực hiện các đột phá chiến lược; ngoại giao kinh tế được thể chế hoá, hệ thống hoá một cách bài bản và có được sự đồng thuận, vào cuộc của cả hệ thống chính trị, sự phối hợp chặt chẽ của các bộ, ngành, địa phương.

Các doanh nghiệp phát biểu tại Hội nghị. Ảnh VGP/Nhật Bắc.

Điểm lại 700 hoạt động ngoại giao kinh tế, xúc tiến thương mại, đầu tư, du lịch được triển khai tại các cơ quan đại diện Việt Nam ở nước ngoài và hơn 400 hoạt động xúc tiến thương mại, đầu tư tại các địa phương ở trong và ngoài nước với nhiều hình thức đa dạng, phong phú, linh hoạt, Thủ tướng Chính phủ khẳng định, công tác ngoại giao kinh tế ngày càng thực chất hơn và bài bản hơn, với "3 rõ" là kết quả rõ, sản phẩm rõ, đóng góp rõ cho phát triển kinh tế - xã hội đất nước.

Một số kết quả cụ thể "cân, đong, đo, đếm" được, lượng hoá được gồm: Thu hút các tập đoàn, công ty sản xuất chip vào Việt Nam, đặc biệt là NVIDIA; mở rộng thị trường xuất khẩu nông sản, kim ngạch xuất khẩu nông sản đạt cao kỷ lục; phát triển mạnh du lịch, kéo theo đó là ngành hàng không phát triển; xuất siêu lớn... Lòng tin của các đối tác được tăng lên; xung lực hợp tác từ các chuyến

thăm cấp cao được các bộ, ngành, doanh nghiệp tận dụng hiệu quả hơn. Nhiều thị trường mới được khai thác như Trung Đông, thị trường Halal, thị trường sang Nam Mỹ.

Biểu dương các chủ thể có liên quan, Thủ tướng Chính phủ cũng chỉ rõ một số hạn chế, nhất là có nơi, có lúc còn "bệnh" thành tích, hình thức, hời hợt..., đồng thời nhấn mạnh một số bài học kinh nghiệm quan trọng: Coi trọng cơ hội, thời gian, trí tuệ, thích ứng linh hoạt, sự quyết đoán kịp thời là những yếu tố quyết định trong hoạt động ngoại giao kinh tế; bám sát nhu cầu trong và ngoài nước để triển khai ngoại giao kinh tế phù hợp, hiệu quả, toàn diện, sâu sắc, không hình thức; có sự phối hợp chặt chẽ giữa các cơ quan đại diện, doanh nghiệp, địa phương, coi công việc như của nhà mình; tinh thần yêu nghề, yêu nước, tâm huyết, trách nhiệm; đối với các đối tác, phải thể hiện chân thành, tin cậy, phát huy bản sắc văn hóa Việt Nam, các đối tác cảm nhận được điều này thì họ mới chia sẻ, tôn trọng và hợp tác.

Theo Thủ tướng, thời gian tới, tình hình quốc tế sẽ ngày càng phức tạp, đan xen cơ hội và thách thức, trong đó mặt thách thức vẫn nổi trội. Do đó, cần quyết tâm cao, nỗ lực lớn, hành động quyết liệt, có trọng tâm, trọng điểm, tạo đột phá về ngoại giao kinh tế.

Trong đó, năm 2025 vừa là năm bứt tốc, hoàn thành các mục tiêu phát triển của giai đoạn 2021-2025; vừa phải tích cực sắp xếp tổ chức, bộ máy và tổ chức các ngày kỷ niệm trọng đại của đất nước; vừa chuẩn bị tốt tổ chức Đại hội Đảng các cấp, tiến tới Đại hội lần thứ XIV của Đảng, mở ra kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc.

Để vươn tới mục tiêu thu nhập trung bình cao cho người dân vào năm 2030 và thu nhập cao vào năm 2045 thì tốc độ tăng trưởng kinh tế của Việt Nam phải đạt 8% trong năm 2025 và đạt hai con số trong giai đoạn phát triển sắp tới.

Phó Thủ tướng, Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Bùi Thanh Sơn phát biểu tại Hội nghị. Ảnh VGP/Nhật Bắc.

Thủ tướng yêu cầu, ngoại giao kinh tế cần có đóng góp nhiều hơn để thực hiện mục tiêu này; các bộ, ngành, địa phương, cơ quan đều phải nỗ lực, đã quyết tâm rồi thì phải quyết tâm cao hơn, nỗ lực rồi phải cố gắng hơn, quyết liệt rồi thì phải quyết liệt hơn, "Đảng đã chỉ đạo, Chính phủ đã thống nhất, Quốc hội đồng tình, nhân dân ủng hộ, Tổ quốc mong đợi, thì chỉ bàn làm, không bàn lùi".

Chỉ rõ ngoại giao kinh tế là động lực mới, quan trọng, Thủ tướng yêu cầu phải làm mới các động lực tăng trưởng truyền thống là xuất khẩu, đầu tư, tiêu dùng; thúc đẩy các động lực tăng trưởng mới như kinh tế xanh, kinh tế số, kinh tế tuần hoàn, kinh tế tri thức, kinh tế chia sẻ, kinh tế ban đêm; tập trung xây dựng thương hiệu cho sản phẩm, dịch vụ Việt Nam; xúc tiến thương mại, đầu tư thực chất, hiệu quả hơn; phát triển thị trường cạnh tranh bền vững; đa dạng hoá sản phẩm, đa dạng hoá thị trường, đa dạng hoá chuỗi cung ứng.

Theo đó, đẩy mạnh ngoại giao trên các lĩnh vực, tiếp tục thúc đẩy ngoại giao công nghệ, ngoại giao trà, ngoại giao tôm...; đặc biệt là mở rộng hợp tác về công nghệ, nhất là chuyển giao công nghệ như chip bán dẫn, trí tuệ nhân tạo; hợp tác khai thác không gian vũ trụ, không gian biển, không gian ngầm... Đồng thời, Thủ tướng lưu ý cần tiếp tục đổi mới chính sách visa để tạo thuận lợi hơn cho thu hút đầu tư và du lịch.

Thủ tướng giao nhiệm vụ cụ thể cho các Đại sứ, Trưởng cơ quan Việt Nam tại nước ngoài các nhiệm vụ cụ thể như: Vận động Hoa Kỳ đưa Việt Nam ra khỏi

nhóm hạn chế xuất khẩu về công nghệ và sớm công nhận Việt Nam là nền kinh tế thị trường; thúc đẩy hợp tác với Trung Quốc trong phát triển kinh tế cửa khẩu, kết nối giao thông, nhất là kết nối đường sắt; hợp tác với các nước Trung Đông xây dựng Trung tâm Tài chính Quốc tế tại TP. HCM, gỡ thẻ vàng IUU của EC...

Việt Nam nâng tổng số FTA ký kết và tham gia lên 17; đẩy mạnh triển khai các FTA đã ký kết, tích cực tháo gỡ các rào cản thị trường, qua đó góp phần phục hồi, tăng trưởng xuất khẩu; tập trung tháo gỡ vướng mắc kỹ thuật khi triển khai EVFTA, vận động các thành viên EU về Hiệp định bảo hộ đầu tư (EVIPA), gỡ thẻ vàng IUU đối với thủy sản Việt Nam, vận động Mỹ đưa Việt Nam ra khỏi nhóm D1-D3 và sớm công nhận Việt Nam là nền kinh tế thị trường.

PV/chinhphu.vn